

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರನಾದವನು ತನ್ನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲೇಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರದೊಳಗೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಒಂದು ಎಳೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದಂಥ ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವನು ತೀವ್ರ ವಿಡಂಬನೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದು ತೋರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಾರದು. ರಾಜಕೀಯ ಮತಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ರೂಪುಗೊಂಡ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಹಾಸ್ಯದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮತವನ್ನಷ್ಟೇ ತಂದಿರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಚಿತ್ರ ವಿಡಂಬನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆಗೆ ಅದರದೇ ಆದ ನೀತಿಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಆ ನೀತಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಗ್ರಲೇಖನವೂ ಇರಬಹುದು, ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರವೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಎರಡರ ಅನುಸಂಧಾನ ಮತ್ತು ಒತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಗ್ರಲೇಖನ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನೀಡಿದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಛೇದಮಾಡಿ ಹಾಕಿ, ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿತ್ತು. ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ತೋರಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಯಾದರೆ, ಅಗ್ರಲೇಖನ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಹೇಗಾಗಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಲೇಖನಗಳ ನಡುವೆ ನೈತಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದು ಅಪರೂಪ. ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಅಗ್ರಲೇಖನವನ್ನು ಸಚಿತ್ರಗೊಳಿಸುವುದಷ್ಟೇ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೆ ಅದು ವಿಡಂಬನೆಯ ಒಂದು

ವಾಹಕವಾಗಿ ಸೋಲುವುದಂತೂ ಶತಸ್ಥಿರ.

ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದ ಉದ್ದೇಶ ನೋಡುಗನಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವೇ? ಒಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಗೆಯುವ ಓದುಗನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಾಧಿಯೊಂದನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂಗ್ಯ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಬಹುದೇ? ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಅಂಗ್ಯ ಹುಣ್ಣಿನಂಥ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಿಸಬಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದ ಜೀವಾಳವೇ ಆಗಿರುವ ತೀರ ಲಘುವಾದ ರಾಜಕೀಯ